

L'exposició **L'esplendor dels castells medievals catalans** ens trasllada a un període històric comprès entre els segles X i XV; recull l'evolució arquitectònica, militar, social i econòmica dels castells, i presenta una selecció d'objectes que reflecteixen la vida quotidiana, amb una visió sintètica del que van representar i l'ús que van tenir.

Catalunya, com a terra de frontera al llarg de bona part de l'edat mitjana, constitueix un espai privilegiat per comprendre l'evolució dels castells. El marc històric de confrontació-relació entre dues cultures, la musulmana i la cristiana, esdevindrà també un magnífic escenari d'intercanvi de coneixements i de progrés i avenços tècnics.

Com a manifestació d'aquests progressos, l'arquitectura militar, en un context de conquesta i reorganització territorial, es convertirà en un àmbit rellevant.

ACTIVITATS

Conferències

Dijous 27 de setembre

"Els castells medievals catalans. Imatge actual d'uns testimonis del passat", a càrrec de Jordi Tura Masnou, comissari de la mostra i director del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella
A les 19 h. Activitat gratuïta

Dijous 18 d'octubre

"Les arrels de *Joc de Trons*: de la història a la ficció", a càrrec del crític de sèries Toni de la Torre
A les 19 h. Activitat gratuïta

Jornada Medieval

Diumenge 18 de novembre

Vine al Museu d'Arqueologia a descobrir l'època medieval en família de la mà de cavallers i d'un autèntic joglar!
De 10 a 14.30 h

Visites guiades

A partir del 9 de setembre

"L'esplendor dels castells medievals catalans"

Diumenges a les 12.30 h. Activitat inclosa en el preu de l'entrada

Catàleg en línia

Es recomana reserva prèvia a macvisites.acdpc@gencat.cat o al 93 423 21 49.

Més informació a www.macbarcelona.cat.

MAC

mac.cat

MUSEU D'ARQUEOLOGIA
DE CATALUNYA

EXPOSICIÓ

L'ESPLENDOR DELS CASTELLS MEDIEVALS CATALANS

Del 6 de setembre de 2018
al 3 de febrer de 2019

MAC Barcelona
Passeig de Santa Madrona, 39-41
Parc de Montjuïc
08038 Barcelona
Tel. 93 423 21 49

09.30 - 19.00

**Dium. i fest. / Dom. y fest. /
Dim. et Fér. / Sun. and Hol.**
10.00 - 14.30

infomac@gencat.cat
www.mac.cat
facebook.com/macarqueologia
[twitter.com/@macarqueologia](https://twitter.com/macarqueologia)

Tancat/Cerrado/Fermé/Closed
Dill./Lun./Lun./Mon.
25-26/12, 01/01

DL: B 21191-2018

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Museu d'Arqueologia
de Catalunya

III
Institut
ramon llull

L'ESPLENDOR DELS CASTELLS MEDIJEVLS CATALANS

Partint de la imatge arquitectònica actual dels castells, l'exposició proposa al visitant un recorregut sintètic, argumentat a partir de la presència d'algunes de les construccions més emblemàtiques existents a Catalunya. Aquest recorregut intenta sobretot facilitar l'interpretació d'un patrimoni icònic en relació a un moment històric concret, però també ens endinsa en una realitat heterogènia pel que fa al seu aspecte, i especialment complexa pel seu paper transcendent en el desenvolupament de la societat medieval.

- 1. Casca**
Segle xv
DGP-Museu Municipal de Llívia
- 2. Gerra**
Segona meitat del segle xi
Museu de la Noguera
- 3. Espasa**
Segles xiv-xv
Museu de Granollers
- 4. Plat**
Segle xiv
MAC-Girona

LA IMATGE DEL CASTELL MEDIEVAL

Quan parlem de castell, fem referència a una fortificació militar destinada al control, la defensa, l'explotació de recursos i el domini d'un territori. A partir d'aquí, el seu aspecte, dimensions, ubicació, materials de construcció, elements arquitectònics, etc. poden ser molt diversos i depenen de molts factors: moment de la seva construcció, adaptació a un entorn geogràfic i topogràfic concret, disponibilitat de recursos i matèria primera per a la seva edificació, adaptació a usos concrets, com són la funció residencial o l'allotjament de tropes, etc.

La realitat de les fortificacions és heterogènia, malgrat que es pot traçar una línia evolutiva entre els avenços de la tecnologia militar i l'adaptació de les estructures arquitectòniques defensives. El punt d'inflexió que transformarà d'una manera radical l'aspecte dels castells serà el desenvolupament de les armes de foc i l'ús de l'artilleria a partir de la segona meitat del segle XIV i el segle XV.

UN SÍMBOL DE DOMINI

El castell, més enllà d'indicar la presència d'un poder, constitueix un dels elements més visibles d'una organització territorial. És una manifestació arquitectònica del control de l'entramat econòmic i social que sustenta la societat medieval, i un símbol de domini.

LES COL·LECCIONS

Per a aquesta exposició s'han seleccionat més d'una cinquantena d'objectes procedents de més de quinze museus catalans, així com del Musée de l'Armée de París. A "L'esplendor dels castells medievals catalans" es poden veure ceràmiques, armes i elements de defensa personal, com l'espasa de sant Martí, i objectes de la vida quotidiana que documenten patrimonialment diverses perspectives de la vida en un castell. Els objectes procedeixen de tot Catalunya, amb una forta presència de materials del castell de Montsoriu.